

Galeuzca comença a caminar de nou

Després de la signatura de la Declaració de Barcelona, el Bloque Nacionalista Galec, el Partit Nacionalista Basc i Convergència i Unió es reuneixen aquesta setmana a Vitòria-Gasteiz (Àlaba) per començar a donar cos als acords de la Declaració de Barcelona.

La trobada dels dies 16 i 17 de juliol a Barcelona entre el Bloque Nacionalista Galec (BNG), el Partit Nacionalista Basc (PNB) i Convergència i Unió (CiU) va obrir la roda de la primera de tres cimeres entre aquestes tres formacions nacionalistes. El fruit d'aquelles reunions va ser la Declaració de Barcelona, un document que reivindica el reconeixement del caràcter plurinacional de l'estat espanyol.

Dos mesos més tard d'aquella declaració, els tres partits nacionalistes es tornaran a trobar a Vitòria-Gasteiz (Àlaba) per intentar tirar endavant mesures que concretin les propostes expressades en el text de Barcelona.

En aquesta ocasió s'ha previst la creació de grups temàtics de discussió que abordaran una llista de temes convinguts. S'organitzaran en grups de treball que durant els propers mesos aniran elaborant les conclusions dels diversos àmbits tractats.

En un principi, un dels grans grups està destinat a la discussió de mecanismes de coordinació —tant al Congrés de Diputats, com al Senat o al Parlament Europeu—, discussió de la fiscalitat i el finançament públic i de les lleis de base, entre d'altres temes. Un altre bloc inclou la discussió sobre política lingüística, cultural, i sobre les representacions esportives, entre d'altres matèries.

Dins de cada bloc es posaran en marxa els diferents grups de treball que hauran d'elaborar les conclusions. Per tant, el resultat de la

trobada no serà una reedició de la Declaració de Barcelona, sinó la continuació i la recerca d'una aplicació pràctica del document que van subscriure ara fa dos mesos aquestes tres formacions nacionalistes.

Entre els diferents debats i reflexions prendran especial rellevància les relacionades amb temes constitucionals. En el primer gran bloc temàtic, s'hi inclouran anàli-

BNG, PNB i CiU no descarten que altres forces dels Països Catalans, Euskadi i Galícia s'incorporin a la Declaració de Barcelona.

sis sobre els vint anys de l'aprovació de la Constitució espanyola i sobre el Tribunal Constitucional. En aquest sentit, les reflexions i les posteriors propostes aniran encaminades a aconseguir una certa territorialització d'aquest tribunal. Algunes fonts apunten, com a propostes de debat, la possibilitat que les nacions de l'estat puguin intervenir d'alguna manera en l'elecció dels magistrats del Constitucional.

Un altre dels debats serà el del paper que ha de tenir el Senat. És en aquest grup de treball on s'hi

inclouran les propostes per a reformar la cambra alta, per tal que es converteixi en un veritable fòrum de representació territorial.

Punts mínims en comú. Vitòria-Gasteiz també ha de servir per a la creació d'un grup de treball que definirà un seguit de punts mínims programàtics que les tres formacions nacionalistes inclouran en els seus programes de les eleccions europees. Aquest grup de treball té el compromís de presentar les conclusions a la tercera trobada, que se celebrarà a Santiago de Compostel·la.

També en aquest àmbit de relacions, BNG, PNB i CiU treballaran per establir nivells de coordinació tant al Senat com al Parlament Europeu, que podrien consistir en la creació de sistemes permanents de col·laboració en aquestes cambres. Malgrat això, de moment, si més no en les properes eleccions europees, no canviaran les coalicions que fins ara es preveien. És a dir, CiU mantindrà la seva relació amb el Bloc Nacionalista Valencià (BNV) i el Partit Socialista de Mallorca (PSM).

L'encontre de Vitòria-Gasteiz també facilitarà la coordinació d'activitats entre les fundacions de les tres formacions nacionalistes.

Les tres formacions valoren de manera molt positiva la dinàmica iniciada amb la signatura de la Declaració de Barcelona. Potser la formació que pot tenir més dificultats per assimilar i aprofundir els acords que es puguin anar derivant

és el BNG, una formació que abasta un ampli ventall ideològic sota el paraigua comú del nacionalisme gallec. Els sectors més a l'esquerra d'aquesta agrupació poden observar amb més reticències els acords que es puguin anar assolint amb unes formacions de tall més conservador com el PNB o CiU. Tot i això, sectors nacionalistes de Galícia defensen el pacte i els acords amb PNB i CiU perquè, malgrat les diferències ideològiques, els permet ser observats com un nou protagonista destacat en el panorama polític estatal.

Les altres formacions signants de la Declaració de Barcelona consideren, sense pràcticament qüestionaments interns, un gran encert el camí iniciat a Barcelona. Segons Ricardo Ansotegui, secretari de l'Euskadi Buru Batzar del PNB, "la dinàmica que s'ha posat en marxa és molt interessant, tot i que som conscients que poden sorgir alguns problemes, però posen de manifest una voluntat de coordinació entre els nacionalistes". Josep Camps, coordinador territorial de CDC, considera que és molt important anar avançant

en diversos acords perquè es demostra que aquestes formacions poden col·laborar en temes molt importants, malgrat les diferències ideològiques que puguin tenir. Per Camps, aquestes mateixes diferències "poden ser fins i tot positives, perquè enriqueixen el diàleg i les aportacions sobre uns punts bàsics en què coincidim".

El fet és que totes les formacions veuen en els acords que s'estan gestant una declaració de mínims comuns que permetrà unificar esforços i enfortir el paper d'aquestes formacions davant l'estat.

Ampliació a altres forces. Les tres formacions signants de la Declaració de Barcelona tenen molt clar quin ha de ser l'àmbit territorial dels seus acords. De fet, la idea, els acords i pactes que es desprenguin del text de Barcelona rescaten el concepte de Galeuzca, nascut del Pacte de Compostel·la, signat el 25 d'abril de 1933, que pretenia la formació d'òrgans que integressin i coordinessin les activitats dels moviments nacionalistes de Galícia, Euskadi i Catalunya.

Fent una lectura àmplia d'aquest esperit inicial, els partits que han fet ara aquesta mena de reedició de Galeuzca afirmen que les formacions nacionalistes d'arreu dels Països Catalans, d'Euskadi i de Galícia tenen les portes obertes a una futura incorporació als projectes que puguin anar sorgint de la Declaració de Barcelona. Això sí, les incorporacions, si es produeixen, es començaran a plantejar després de la tercera reunió, a Santiago de Compostel·la.

En aquest punt els socis de coalició electoral europea de CiU, el Bloc Nacionalista Valencià (BNV) i el Partit Socialista de Mallorca (PSM) ja han donat suport als continguts de la Declaració de Barcelona.

Segons el portaveu del BNV, Pere Mayor, l'acord de Barcelona és "molt sensat" i assenyala que la seva formació hi coincideix plenament. Mayor considera que "partits ideològicament diferents arriben a uns punts de confluència i, és precisament això el que ha posat nerviosos els partits estatals".

Si bé, doncs, les tres formacions que ara es reuniran a Vitòria no

Imatge de la signatura de la Declaració de Barcelona, entre BNG, PNB i CiU, durant la reunió dels dies 16 i 17 de juliol. Aquest text reivindica el reconeixement d'un estat plurinacional i plurilingüe.

ARXIU / RICARD CUGAT

A l'esquerra, Josep Antoni Duran i Lleida, que ha manifestat que el front creat arran de la Declaració de Barcelona no pretén promoure una reforma de la Constitució. A la dreta, Pere Mayor, portaveu del Bloc Nacionalista Valencià, formació que ha donat suport a la Declaració de Barcelona.

tanquen les portes a d'altres partits nacionalistes de Galícia, Euskadi o dels Països Catalans, de moment no es preveu la incorporació de moviments nacionalistes d'altres territoris de l'estat. I és que les tres formacions nacionalistes no volen que la reivindicació d'un estat plurinacional es resolgui amb una segona part del cafè per a tothom. En aquest sentit, fonts properes al PNB consideren positiva la "incorporació de tots els partits nacionalistes de Galeuzca", però defensen que això "és diferent a compartir aquest procés amb altres partits nacionalistes de l'estat" en referència al Partido Andalucista o a Coalición Canaria. Aquestes mateixes fonts no descarten, però, establir altres fòrums de debat amb aquestes formacions.

Reaccions a les propostes. La Declaració de Barcelona ha generat una onada de reaccions virulentes dels sectors espanyolistes i dels partits d'àmbit estatal. En són dos exemples les advertències del perill que corre el "concepte d'Espanya" que van llançar tant el ministre d'Administracions Públiques, Mariano Rajoy, com el candidat del PSOE a presidir el govern d'Espanya, Josep Borrell, entre molts d'altres.

Però les reaccions no sempre han

ARXIU / RAFA GIL

Arribar a acords, tot i les bones relacions entre les formacions gallega, basca i catalana, no deixarà de tenir certes dificultats.

estat plenes de virulència. Algunes han estat més indirectes i distanciadades en el temps. El Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC-PSOE), encapçalat pel candidat a la Generalitat, Pasqual Maragall, va presentar la setmana passada el document Per Catalunya, que demana un nou pacte constitucional per tal d'aconseguir una lectura federal de la Constitució, que es tradueix en una promesa de "lleialtat constitucional", a canvi del reconeixement de diferències entre les regions i les nacionalitats històriques, dins del marc constitucional actual. Si Maragall feia aquesta presentació el dimecres 9 de setembre, dos dies abans, a Madrid, Esquerra Unida (IU) va presentar

el document "Un estado federal, plurinacional, democràtic y solidari". En aquest text, es defensa un estat federal on aquelles comunitats autònomes que ho desitgin puguin exercir el dret a l'autodeterminació a través de referèndums.

La reunió de Vitòria-Gasteiz probablement farà de nou despertar tot tipus de reaccions, des de les respostes virulentes dels partits espanyols majoritaris, a l'aparició de noves propostes alternatives. En tot cas, de moment, de la nova reunió en sortirà la creació d'uns grups de treball que, durant uns mesos, discutiran unes conclusions que donaran cos a la Declaració de Barcelona.

Però arribar a uns acords, tot i el bon moment de les relacions entre les formacions gallega, basca i catalana, no deixarà de tenir certes dificultats. A Gasteiz hi anirà un BNG que es declara obertament independentista i que, en reiterades ocasions, s'ha mostrat partidari de superar l'actual marc estatal. Els anfitrions de la trobada, el PNB, tampoc no veuen complides les seves expectatives amb l'actual Constitució i diversos dirigents, entre ells el mateix *lehendakari*, José Antonio Ardanza, han declarat que l'actual Constitució ha quedat "obsoleta i anquilosada". Convergència i Unió, en canvi, defensa la necessitat de fer una interpretació generosa de la Carta Magna per aconseguir el reconeixement de les nacions que integren l'estat espanyol. De fet, tant el secretari general de Convergència Democràtica de Catalunya, Pere Esteve, com el secretari d'organització govern d'Unió Democràtica de Catalunya, Josep A. Duran Lleida, des d'un primer moment han deixat clar que aquesta és una proposta feta "per a l'estat" i que en cap moment pretén promoure una reforma de la Constitució. En les setmanes vinents es veurà el model que aquestes formacions trien per a materialitzar els acords de Barcelona.

Enric Rimbau